

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

12.01.2017

м. Суми

№ 02-08/31

КП «Міськводоканал»

40009, м. Суми, вул. Білопільський шлях, 9

**Про припинення дій, що містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції**

У межах розгляду заяви гр. Дмитренко І.І. (наразі проживає за адресою смт. Хххххххх, вул. Ххххх, ХХ від 28.11.2016 б/н (вх. № 01-26/76-Д від 29.11.2016) щодо неправомірності дій комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради (м. Суми, вул. Білопільський шлях, 9, ідентифікаційний код – 03352455, далі – КП «Міськводоканал», Підприємство) у вигляді нарахування плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення по особовому рахунку № Ххххххх у сумі 7763,46 грн. територіальним відділенням було досліджено історію нарахувань по вказаному особовому рахунку та

ВСТАНОВЛЕНО:

КП «Міськводоканал» є юридичною особою і діє на підставі статуту, нова редакція якого затверджена рішенням Сумської міської ради від 25.04.2012 № 1431-МР «Про затвердження нової редакції статуту комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради».

Згідно із статутом КП «Міськводоканал» є комунальним підприємством, яке засновано на комунальній власності територіальної громади міста. Засновником Підприємства та власником майна є Сумська міська рада; Підприємство є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку із власним найменуванням.

Отже, КП «Міськводоканал» у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання, і до нього можливе застосування положень цього Закону.

Частиною 5 статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцем послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) для об'єктів усіх форм власності визначено суб'єкта господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

Підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення на підставі ліцензії АЕ 199640, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, 05.02.2013 та дійсною по 04.12.2018.

КП «Міськводоканал» діє у межах території м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, які використовуються для надання послуг з централізованого постачання холодної води та водовідведення.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» ринки централізованого постачання холодної води та водовідведення віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.

Згідно з частиною 1 статті 5 Закону України «Про природні монополії» КП «Міськводоканал» як суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність з централізованого постачання холодної води та водовідведення, є суб'єктом природної монополії.

Відносини між водопостачальними організаціями та споживачами – фізичними особами у сфері надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги», Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та Типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної і гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (далі – Правила), іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» за функціональним призначенням послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення віднесено до комунальних послуг.

Частиною 2 статті 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що розмір плати за комунальні послуги розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів та показань засобів обліку або за нормами, затвердженими в установленому порядку.

Відповідно до пункту 10 Правил справляння плати за нормативами (нормами) споживання за наявності квартирних засобів обліку без урахування їх показань не допускається, за винятком випадків, передбачених абзацом п'ятим пункту 15 цих Правил. Зокрема, у разі несправності засобів обліку води, що не підлягає усуненню, плата за послуги з моменту її виявлення вноситься згідно з нормативами (нормами) споживання. Виконавець і споживач не мають права відмовлятися від врахування показань засобів обліку.

Квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік (абзац 2 пункту 9 Правил). При взятті на облік квартирні засоби обліку опломбовуються виконавцем послуг. Опломбування засобів обліку води здійснюється з метою дотримання вимог Правил, захисту від несанкціонованого втручання в роботу засобів обліку, яке може порушити достовірний облік кількості отриманої води, безоблікового та, відповідно, безоплатного підключення до мереж водопостачання (крадіжок води).

Вводом вузла обліку води в роботу та опломбуванням лічильника виконавцем забезпечується право споживача на установлення квартирних засобів обліку та взяття їх на абонентський облік (підпункт 5 пункту 29 Правил). При цьому споживач зобов'язаний забезпечувати цілісність квартирних засобів обліку та не втручатися в їх роботу (підпункт 4 пункту 30 Правил).

Показання квартирних засобів обліку знімаються споживачем щомісяця (абзац 2 пункту 14 Правил).

Згідно зі змістом заяви, доданими до неї документами та інформацією і документами, наданими КП «Міськводоканал» листом від 21.12.2016 № 24/12332 на вимогу голови відділення від 02.12.2016 № 02-10/1919, територіальним відділенням встановлено, що гр. Дмитренко І.І. була власником квартири за адресою: м. Суми, вул. Ххххх (Хххххх), буд. ХХ, кв.хх з 2000 року по серпень 2016 року. Гр. Дмитренко І.І. отримувала послуги з централізованого водопостачання та водовідведення на підставі договору про надання послуг з водопостачання та водовідведення від 14.03.2005 № ХХХХ. У квартирі встановлено лічильники холодної та гарячої води.

У серпні 2016 року (за інформацією нового власника житлового приміщення - 12.08.2016) право власності на квартиру за вказаною адресою відповідно до договору купівлі-продажу набула гр. Саєнко Л.В.

Нарахування плати за послуги як гр. Дмитренко І.І., так і гр. Саєнко Л.В. здійснюється КП «Міськводоканал» по одному особовому рахунку № Хххххх.

Відповідно до обігової відомості по особовому рахунку № Хххххх за період 2013-2016 років, наданої КП «Міськводоканал», у період з січня 2013 року до квітня 2014 року (включно) нарахування плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення гр. Дмитренко І.І. здійснювалося за показниками лічильників води. З травня 2014 року у зв'язку з непроведенням періодичної перевірки лічильників води плата за послуги нараховувалася за нормами споживання. У березні 2015 року КП «Міськводоканал» знову почало нараховувати плату за послуги за показниками лічильників води, спираючись на рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 17.02.2015 № 85 «Про заходи щодо впорядкування здійснення нарахувань та перерахунку за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам м. Суми». Нарахування за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення таким способом здійснювалося до кінця 2016 року. Разом з тим, починаючи з серпня 2015 року показники лічильників не змінювалися (лічильник холодної води – 678, лічильник гарячої води - 822), нарахування плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення гр. Дмитренко І.І. не здійснювалося.

Після придбання квартири гр. Саєнко Л.В. звернулася до КП «Міськводоканал» щодо здійснення перевірки лічильників води та укладення договору про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення. При проведенні перевірки встановлених у квартирі лічильників води, що здійснювалася товариством з обмеженою відповідальністю «Аква прилад» без їх демонтажу, зафіксовано відсутність пломб КП «Міськводоканал» (акт первинного обстеження вузлів обліку води від 23.08.2016 б/н) та такі показники лічильників води: холодної – 1373, гарячої – 831. Актом обстеження системи водопостачання та водовідведення від 30.09.2016 № 11373 зафіксовано: факт опломбування лічильників після перевірки; відсутність акту розпломбування цих лічильників; показники лічильника холодної води – 1374,225, гарячої води – 831,6. З гр. Саєнко Л.В. було укладено договір від 30.09.2016 № 88027.

При цьому у своїй заяві гр. Дмитренко І.І. зазначила, що у квітні 2013 року здійснювала перевірку лічильників води шляхом залучення фізичної особи-підприємця Кускова О.Б., після якої змонтовані лічильники не були опломбовані КП «Міськводоканал».

Відповідно до розрахункового (платіжного) документу за вересень 2016 року КП «Міськводоканал» нарахувало гр. Саєнко Л.В. плату за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у розмірі 7763,46 грн. (3933,7 грн. за послуги постачання холодної води та 3829,76 грн. за послуги водовідведення).

За поясненням КП «Міськводоканал», гр. Дмитренко І.І. кілька років не надавала Підприємству показники лічильників води, внаслідок чого і виникла різниця обсягу спожитої води між останніми зафіксованими та фактичними показниками лічильників води: 695 м³ (холодної води), 9 м³ (гарячої води), та, відповідно, 704 м³ (водовідведення). У зв'язку з тим, що розбіжності у показниках лічильників виявлені на момент перебування квартири у власності гр. Саєнко Л.В. (під час проведення перевірки лічильників у серпні 2016 року), сума заборгованості по показниках лічильників була виставлена на рахунок гр. Саєнко Л.В. (мова оригіналу).

Виходячи з норм Правил, показання квартирних засобів обліку приймаються до уваги при нарахуванні плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення за умови того, що вони є справними та взяті на абонентський облік виконавцем послуг.

Відповідно до цього, враховуючи, що за твердженням гр. Дмитренко І.І. лічильники води не були опломбовані ще з 2013 року, КП «Міськводоканал» безпідставно нарахувало гр. Саєнко Л.В. плату за обсяг спожитої води, визначений як різниця між останніми зафіксованими та поточними показниками неопломбованих лічильників води. Так само необґрунтованими є дії КП «Міськводоканал» з нарахування плати за спожиті 695 м³

холодної води та 704 м³ водовідведення новому власнику квартири – гр. Саєнко Л.В., оскільки, за поясненням Підприємства, саме попередній власник гр. Дмитренко І.І. кілька років не надавала КП «Міськводоканал» показники лічильників, а «сума заборгованості по показникам лічильників була виставлена на рахунок гр. Саєнко Л.В. у зв'язку з тим, що розбіжності у показниках лічильників виявлено на момент перебування квартири у власності останньої» (мова оригіналу, лист від 21.12.2016 № 24/12332).

Такі дії КП «Міськводоканал» призвели до нарахування плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення не тій особі, яка фактично їх отримувала.

Отже, дії КП «Міськводоканал», які полягають у безпідставному нарахуванні гр. Саєнко Л.В. плати за послуги з постачання холодної води та водовідведення відповідно до показників засобів обліку води, що не були взяті на абонентський облік, містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринках централізованого постачання холодної води та водовідведення у територіальних (географічних) межах м. Суми, на території якого розташовані діючі мережі Підприємства, які призвели до ущемлення інтересів споживача та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На підставі наведеного, керуючись статтями 12, 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає комунальному підприємству «Міськводоканал» Сумської міської ради (м. Суми, ідентифікаційний код - 03352455) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

У місячний термін з дня отримання цих рекомендацій припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом скасування плати за послуги з постачання холодної води та водовідведення, нарахованої гр. Саєнко Л.В. (м. Суми, вул. Ххххх, буд.ХХ, кв.хх, особовий рахунок – Хххххх) відповідно до показників засобів обліку води, що не були взяті на абонентський облік.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Сумське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у десятиденний строк з дня отримання.

Про результати виконання цих рекомендацій повідомити Сумське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у п'ятиденний строк з дня їх виконання.

Разом із тим, доводимо до Вашого відома, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення законодавства про захист економічної конкуренції, провадження у справі не розпочинається.

Голова колегії

В.М. Коваленко

Члени колегії

С.В. Гусак

А.О. Товстуха